

§ 11

Svar på motion om att införa vegetabilisk norm från Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI)

KSN-2019-02808

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Reservation

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Yrkande

Fredrik Ahlstedt (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar avslag till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer föreliggande förslag mot Fredrik Ahlstedt (M) med fleras yrkande om avslag till motionen och finner att arbetsutskottet bifaller föreliggande förslag.

Sammanfattning

Lovisa Johansson och Stina Jansson, båda (FI), föreslår i en motion väckt 16 september 2019 att införa vegetabilisk norm i alla kommunens måltidstjänster.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 december 2019
- Motion om att införa vegetabilisk norm av Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI)

Kommunledningskontoret
Tjänsteskrivelse till kommunstyrelsen

Datum:
2019-12-13

Diarienummer:
KSN-2019-02808

Handläggare:
Anders Sundin

Svar på motion om att införa vegetabilisk norm från Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Lovisa Johansson och Stina Jansson, båda (FI), föreslår i en motion väckt 16 september 2019 att införa vegetabilisk norm i alla kommunens måltidstjänster.

Motionen återges som **bilaga**.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen.

Perspektiven för näringsliv och barn har beaktats och konsekvenserna beskrivs nedan. Perspektivet för jämställdhet har beaktats och bedöms inte få några konsekvenser.

Föredragning

Uppsala kommuns måltidsservice uppdrag är att förbereda, tillaga och tillhandahålla måltider till kommunala förskolor, skolor och äldreomsorg, så att barn får god och näringsriktig mat samt att seniorer bibehåller eller förbättrar en god hälsa.

Måltider som serveras kommunens unga och seniorer har förändrats över tid och gått från att baseras på kött, fisk och mejeriprodukter till att bli mer växtbaserad. Alltfler

vegetariska måltider serveras och animalisk föda ses inte längre som norm. Basen i dagens måltider utgörs av vegetabiliska råvaror och barn samt seniorer ges möjlighet att därutöver välja fisk- eller köttträtt.

Utvecklingen mot mer vegetariska måltider måste få ta tid. Det bör genomföras med stimulans och inte med tvång, samt i dialog med matgäster och deras anhöriga. Den pågående diskussionen i samhället om det klimat- och miljövänliga med mer vegetarisk kost är positivt för arbetet i skolor och förskolor. Önskemål om vegetariska måltider ökar även bland våra äldre.

Redan i dag har Uppsalas kommunala skolor minst en vegetarisk dag i veckan och det finns alltid vegetariska alternativ, både vid skolmåltider och vid måltider för kommunens äldre. I skollunchrestauranger står det växtbaserade alternativet överst på menyn och placeras först i linjen när eleven tar sin portion. Utöver detta serveras alltid ett attraktivt, och säsonganpassat, salladsbord.

Uppsala kommun utvecklar kontinuerligt sina kockar och måltidsbiträden, bland annat i samarbete med kocken Paul Svensson som arbetar för en grönare matfilosofi. Varje år arrangeras även en lokal recepttävling där medarbetare fokuserar på maträtter med mindre koldioxidutsläpp.

Kommunens måltidsservice arbetar aktivt med den ekologiska hållbarheten. Vid tillagning och servering av måltider förhåller sig kommunens restaurangkök till Uppsala kommuns miljö- och klimatprogram 2014-2023: "Säsonganpassning, ökad andel vegetabilier, minskat matsvinn och att tillaga maten från grunden ger förutsättningar för ekologisk såväl som ekonomisk och socialt hållbar utveckling."

Kommunens måltidsservice deltar även i olika måltidsprojekt för att dela med sig av erfarenhet samt tillgodogöra sig nya rön och idéer bland annat för att minska måltidernas klimatavtryck. Ett sådant är Klimatgott för minskade utsläpp med grund i Uppsala kommuns klimatprotokoll. Projektet syftar till att minska utsläpp av växthusgaser från mat som serveras på stora restauranger i Uppsala samt till att göra gäster mer medvetna om matens klimatpåverkan.

En viljeinriktning för Uppsala kommun är att utöver det politiskt satta målet med 100 procent ekologiska livsmedel arbeta för att upphandling av livsmedel även ska ske med närodlat och närproducerat i fokus. Måltidsservice ser en framtida positiv utveckling i minskad klimatpåverkan genom ökade inslag av vegetariska måltider samt påverkan till klimatsmarta livsmedelsupphandlingar.

Överlag minskar köttkonsumtionen i våra måltider till förmån för vegetariska alternativ. Genom näringsberäknade måltider och med utgångspunkt ur uppsatta mål om ekologisk hållbarhet, närproducerat samt i samarbete med de som äter de av kommunens måltidsservice tillagade måltiderna så kommer vi att nå kommungemensamma mål för ett hållbart Uppsala.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 13 december 2019

- Motion om att införa vegetabilisk norm av Lovisa Johansson (FI) och Stina Jansson (FI)

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Ingela Hagström
Utvecklingsdirektör

Motion: Inför vegetabilisk norm

FN:s klimatpanel IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) släppte en rapport den 8:e augusti 2019 en rapport, en sammanställning av 7000 vetenskapliga artiklar, som visar att en omställning till mer växtbaserad kost krävs för att nå klimatmålen - max 1,5-graders temperaturökning - och undvika total klimatkatastrof.

Forskning från Chalmers visade för länge sedan att vegetabilisk (vegansk) kost minskar varje individs utsläpp av växthusgaser drastiskt, då största delen av utsläppen orsakas av maten vi äter. Lakto-ovo-vegetarisk (ofta kallat "vegetarisk") kost minskar utsläppen en del, men inte tillräckligt - från 1,8 ton växthusgaser per person och år till 1,2 ton. Vegetabilisk kost minskar utsläppen till nästan en fjärdedel. En fantastisk skillnad, som vi bör göra hållbar politik av.

Idag läggs ansvaret för denna omställning på individerna istället för att behandlas som en politisk fråga.

De offentliga måltiderna i Uppsala motverkar våra uppsatta miljö- och klimatmål, där alla serveras kött så länge de inte ber om något annat. Feministiskt initiativ vill vända på incitamenten, och göra normen vegetabilisk. Den som vill göra kött kommer att behöva göra ett aktivt val. Vegetabilisk mat måste vara normen.

Även Livsmedelsverket har nyligen uppdaterat sina råd till en mer växtbaserad kost. Enligt Livsmedelsverket finns inga hinder för vegetabilisk kost till skolbarn, tvärtom - ett ökat intag av frukt och grönt är positivt för hälsan.

Framtiden står på spel. Tung forskning visar möjliga vägar framåt. Låt kommunens måltider skona djur, miljö och klimat. Gör Uppsala till ett föredöme för andra kommuner och genomför en nödvändig klimatomställning nu; gör Uppsalas måltider vegetabiliska.

För att klara våra klimatmål yrkar vi:

- Att införa vegetabilisk norm i alla kommunens måltidstjänster.

Lovisa Johansson (F!)

Stina Jansson (F!)